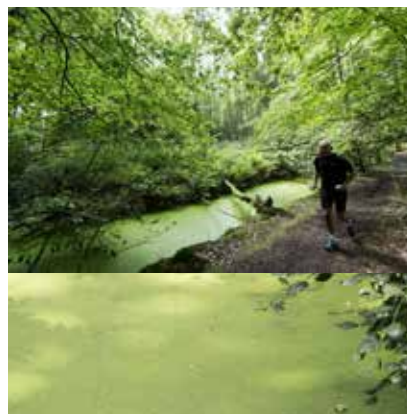

De Vecht bij Ommen. Je wordt er rustig van als je er langs fietst op een mooie zomerdag. Dan vergeet je al gauw dat deze rivier eens in de zoveel jaren, bij extreme regenval, verandert in een kolkende watermassa die landerijen overspoelt en de straten van de stad doet onderlopen, soms tot een meter hoog. In 1998 was het nog kantje boord.

Vlaktbij Ommen, dichtbij de plek waar de Vecht en de Regge samenkomen, ligt landgoed Het Laar, een Rijksmonument. Tot voor enkele jaren was het geheel een enigszins verwaarloosd recreatiegebied. Het waterschap stond hier voor de opgave de waterveiligheid te verbeteren. Volgens de nieuwe normen was de waterkering op het landgoed niet hoog genoeg om de achterliggende bebouwing te beschermen tegen hoogwater. Daarnaast was er behoefte aan veel extra waterberging. Het waterschap koos niet voor de meest makkelijke route, maar combineerde beide wateropgaven met een schitterende revitalisering van het landgoed. Daarbij werd samengewerkt met een groot aantal partijen, waaronder de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, de gemeente en verschillende lokale organisaties. Het ontwerp werd getekend door Parklaan Landschapsarchitecten.

LANDGOED 'HET LAAR' WEER PRACHTIG NA RIVIERVERRUIMING

Meer ruimte voor de Vecht. Dat was het doel van waterschap Regge en Dinkel (nu waterschap Vechtstromen). Bij het landgoed Het Laar (Ommen) wist het waterschap dit te combineren met herstel van de historische waarden van het landschap.

Tekst Roel Smit | Fotografie Marcel Molle

Het waterschap koos niet voor de meest makkelijke route, maar combineerde beide wateropgaven met een schitterende revitalisering van het landgoed

Landgoed Het Laar (letterlijke betekenis: open plek in het bos) heeft een lange geschiedenis. Volgens de overlevering stond er op deze plek al in de dertiende eeuw een kasteel. Voor het huidige landhuis 't Laer werd de eerste steen gelegd in de zeventiende eeuw. Op het landgoed zijn verschillende landschapsstijlen herkenbaar. De belangrijkste is de Franse stijl van orde en harmonie. Deze is onder andere te herkennen aan twee rechthoekige (spiegel)vijvers en een 'Grand Canal'. De Engelse landschapsstijl uit de negentiende eeuw staat daarmee in schril contrast, is meer romantisch en helemaal niet rechtlijnig. Die is terug te vinden in de vorm van bospartijen, doorkijkjes, hoogteverschillen en kronkelpaadjes.

De eerste fase van de revitalisering van landgoed Het Laar, die in 2013 werd voltooid, heeft dus 'meegelift' op de broodnodige aanpassing van het watersysteem. De waterkerende dijk van de Regge is verlegd en loopt nu dwars over het landgoed. Achter die dijk is in een oud beekdal een waterberging van 500.000 kubieke meter gerealiseerd. Meestal grazen daar nu pony's. Het watersysteem van het landgoed was in de loop der jaren in verval geraakt en het Grand Canal stond droog. Dat oude systeem is nieuw leven ingeblazen. De basisafvoer van de Besthmenerhooileiding (een belangrijke watergang voor de afwatering van Ommen-Zuid) wordt nu gebruikt om het grachtensysteem rond het landhuis (slotgracht, spiegelvijvers en Grand Canal) te voeden. Doel is een meer constant waterpeil te realiseren en te zorgen voor meer doorspoeling en verversing.

Als gevolg van het nieuwe inrichtingsplan zijn veel historische waarden beter zichtbaar geworden, soms ook hebben ze een nieuw accent gekregen. Zo werd het watersysteem hersteld op basis van oud kaartmateriaal en zijn beide spiegelvijvers achter het huis, die volledig waren dichtgegroeid, weer hersteld in hun oorspronkelijke staat. Wie over het landgoed wandelt, komt twee keer een brug over waarvan de leuningen gemaakt lijken van takken. Vroeger waren dat echte takken, nu zijn ze van witgeschilderd metaal. Een nieuw gemaal in de Besthmenerhooileiding is uitgevoerd als opvallende 'folly', die je ook in Engelse landschapsparken veel tegenkomt: een soort tempeltje met grote fotopanelen van Willem Kolvoort, die een mooie, schone onder- en bovenwaterwereld tonen.

Landgoed Het Laar, ook wel bekend als het Laarbos, heeft na jaren van verwildering weer een belangrijke functie voor inwoners van Ommen en omgeving. En, kijk de fotoboeken van de Ommenaren er maar op na: opnieuw een prachtige plek voor trouwfoto's.

Het Laar heeft een combinatie van landschapsstijlen. Boven de 'folly' (Engels), daaronder het 'takkenbruggetje' en geheel onder de strakke lijnen van de spiegelvijvers (Frans)

